

STANOVISKO REPUBLIKOVEJ ÚNIE ZAMESTNÁVATEĽOV

Bod 3 – Návrh zákona, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 222/2004 Z. z. o dani z pridanej hodnoty v znení neskorších predpisov a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony

Stručný popis podstaty materiálu najmä jeho relevancie z pohľadu RÚZ

Bod bol zaradený na rokovanie HSR Ministerstvom financií SR ako iniciatívny návrh

Cieľom a obsahom materiálu je najmä:

Zmenami a doplnením zákona o DPH, dôjde k zavedeniu povinnej elektronickej fakturácie, ako aj povinnému digitálnemu oznamovaniu údajov o dodaniach tovarov alebo služieb finančnej správe v reálnom čase pre zdaniteľné osoby, ktoré sú platiteľmi dane z pridanej hodnoty (ďalej len „platiteľ dane“). S účinnosťou od 1. januára 2027 bude zavedená povinnosť vyhotoviť a prijímať elektronické faktúry v ustanovenom formáte pre platiteľov dane usadených v tuzemsku pri tuzemských dodaniach tovarov a služieb. Povinnosť prijať elektronickú faktúru doručovacou službou sa bude týkať každej osoby, ktorej je platiteľ dane povinný vyhotoviť elektronickú faktúru. Údaje budú platitelia dane oznamovať automatizovane. S účinnosťou od 1. júla 2030 bude pre všetky zdaniteľné osoby zavedená povinnosť elektronickej fakturácie a povinné oznamovanie údajov aj pri cezhraničných dodaniach tovarov alebo služieb. Za elektronickú faktúru sa bude považovať len taká faktúra, ktorá obsahuje informácie vyžadované zákonom o DPH, a ktorá bude vyhotovená, zaslaná a prijatá v štruktúrovanom elektronickom formáte, ktorý umožní jej automatické a elektronické spracovanie. Za účelom zabezpečenia jednotného súladu so smernicou (EÚ) 2025/516 sa pre tuzemské zdaniteľné obchody s účinnosťou od 1. júla 2030 ustanoví rovnaká lehota na vyhotovenie elektronických faktúr a rovnaký spôsob oznamovania údajov ako pre cezhraničné zdaniteľné obchody. V nadväznosti na zavedenie povinného digitálneho oznamovania údajov pri tuzemských a cezhraničných dodaniach tovarov alebo služieb sa s účinnosťou od 1. júla 2030 úplne ruší povinnosť podávať kontrolný výkaz a súhrnný výkaz.

V súvislosti so zavedením povinnej elektronickej fakturácie dochádza k legislatívno-technickým zmenám aj v zákone č. 431/2002 Z. z. o účtovníctve v znení neskorších predpisov. Podobne, s cieľom väčšej efektivity správy daní, sa navrhuje doplnenie a úprava príslušných ustanovení zákona č. 563/2009 Z. z. o správe daní (daňový poriadok) a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

Navrhovaná úprava zákona č. 215/2019 Z. z. o zaručenej elektronickej fakturácii a centrálnom ekonomickom systéme a o doplnení niektorých zákonov precizuje povinnosť verejného obstarávateľa a obstarávateľa zabezpečiť prijímanie elektronickej faktúry. V tejto súvislosti dochádza aj k úprave v zákone č. 343/2015 Z. z. o verejnom obstarávaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov

Postoj RÚZ k materiálu

S cieľom zefektívniť boj proti daňovým únikom, dôjde k zavedeniu povinnej elektronickej fakturácie, ako aj povinnému digitálnemu oznamovaniu údajov o dodaniach tovarov alebo služieb finančnej správe v reálnom čase pre zdaniteľné osoby, ktoré sú platiteľmi dane z pridanej hodnoty. **RÚZ návrh v medzirezortnom pripomienkovom konaní pripomienkovala, pričom nižšie uvedený rozpor sa nepodarilo odstrániť**

RÚZ materiál odporúča na ďalšie konanie po zapracovaní nižšie uvedenej pripomienky.

Pripomienky RÚZ k predkladanému materiálu

1. Všeobecná pripomienka k návrhu ako celku

Návrh zákona o povinnej e-fakturácii v aktuálnej podobe neobsahuje merateľné ciele v oblasti boja proti daňovým únikom,

Odôvodnenie:

Dôvodová správa uvádza očakávané všeobecné konštatovanie o prínosoch v boji proti daňovým únikom, ale žiaden z dokumentov, ktorý je súčasťou predkladaného návrhu zákona neobsahuje konkrétne údaje o typoch únikov, ktoré má zavedenie e-faktúry nad rámec smerníc EÚ eliminovať, ani ich kvantifikáciu. Nové regulácie, zvlášť s tak zásadným vplyvom ako je e-faktúra, je potrebné zavádzať v súlade s evidence based policy na základe overiteľných dát, tak aby prijaté rozhodnutia boli efektívne. Požadujeme preto:

- doplniť dáta a fakty o typoch podvodných konaní, ktoré má uvedené opatrenie eliminovať
- stanoviť merateľné ciele a indikátory zavedenia e-faktúr,
- umožniť tak pravidelné vyhodnocovanie plnenia stanovených zámerov.

Stanovenie merateľného cieľa v oblasti potlačenia podvodných konaní považujeme za nevyhnutné aj vzhľadom na skutočnosť, že zavedenie e-faktúry je najväčšou zmenou procesov v podnikateľskom prostredí od zavedenia eura a vyvolá značné náklady tak na strane štátu, ako aj na strane podnikateľských subjektov.

2. Zásadná pripomienka k čl. VI.

Žiadame upraviť článok o nadobudnutí účinnosti zákona tak, aby všetky časti návrhu, ktoré majú začať platiť od 1. januára 2027, nadobudli účinnosť až 1. júla 2030. Tento posun zabezpečí zosúladenie termínov so zvyškom úpravy a umožní primeraný čas na technickú a organizačnú prípravu dotknutých subjektov.

Odôvodnenie:

Súčasný návrh zároveň zavádza povinnosti, ktoré idú nad rámec požiadaviek európskej legislatívy (tzv. „gold plating“), a to bez jasného odôvodnenia ich nevyhnutnosti. Takýto prístup je v rozpore s programovým vyhlásením vlády, v ktorom sa vláda zaviazala minimalizovať gold plating a zjednodušať administratívne povinnosti podnikateľov. Posunutie účinnosti do 1. januára 2030 by umožnilo zosúladiť termín s európskou legislatívou pre tuzemské a cezhraničné faktúry, poskytlo by dostatočný čas na technickú a organizačnú prípravu a zároveň by minimalizovalo riziko administratívnych problémov a sankcií zo strany daňových orgánov.

Zahraničné skúsenosti (Nemecko, Taliansko, Poľsko) ukazujú, že postupný a diferencovaný prístup je úspešnejší. Pred plošným zavedením je vhodné realizovať pilotný režim s dobrovoľným zapojením vybraných subjektov.

Pred plošným zavedením považujeme za nevyhnutné spustiť pilotný režim s dobrovoľným zapojením vybraných firiem. Ten by overil funkčnosť systémov, rýchlosť spracovania väčších objemov faktúr a kompatibilitu rôznych formátov. Výsledky pilotu by mali byť priebežne zverejňované, aby sa ostatní podnikatelia mohli pripraviť.

Navrhovaný termín 1. 1. 2027 považujeme za rizikový až nereálny z týchto dôvodov:

- A. Nedostatočný čas na úpravu procesov – kombinácia digitalizácie a skrátenia lehoty na vystavenie faktúr si vyžiada rozsiahle procesné a IT zmeny v mnohých firmách.
- B. Riziko pri akreditácii poskytovateľov – nedostatočná kapacita štátu na akreditáciu všetkých poskytovateľov prístupových bodov (e-faktúr), ktorí o to budú mať záujem môže spôsobiť značné komplikácie a nútiť firmy k nákladným zmenám ERP/účetných systémov na poslednú chvíľu ako aj obmedzenie konkurencie v tejto oblasti so všetkými negatívnymi dôsledkami. Považujeme za nevyhnutné predísť tomu, aby sa opakovala situácia so zavádzaním e-kás (ktoré boli svojím rozsahom projektom s výrazne menším dopadom), kedy podnikatelia čakali na certifikáciu svojho dodávateľa a nakoniec došlo k posunutiu termínov na poslednú chvíľu, zbytočným komplikáciám a predraženiu zavádzania týchto riešení vo firmách.
- C. Riziko nepripravenosti FS SR na efektívne využitie údajov z e-faktúr Krajiny, ktoré si ponechali 500–1000 dní na implementáciu, spustili systém e-faktúr plynulejšie než tie, ktoré to plánovali v horizonte kratšom roka a menej.

Z uvedených dôvodov žiadame posun účinnosti zavedenia e-faktúr na 1. 7. 2030, aby bol dostatok času na prípravu podnikateľov aj štátu a aby sa minimalizovalo riziko technických a organizačných komplikácií.

Zdroj: RÚZ